Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-055
(mr. E.C. Ruinaard, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. C.E. Polak, leden en mr. A.C. Bek, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 30 april 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Stichting Achmea Rechtsbijstand, gevestigd te Apeldoorn, verder te noemen Aangeslotene
Datum uitspraak	: 15 januari 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

Privacyklacht. Consument heeft een geschil met de VvE waarvan hij lid was. De VvE is voor rechtsbijstand verzekerd bij Aangeslotene en Aangeslotene heeft in het kader van de afwikkeling van het geschil het dossier van Consument voor verdere behandeling overgedragen aan een advocatenkantoor. Consument stelt dat zijn privacy is geschonden omdat hij daarover (voorafgaand) niet is geïnformeerd en omdat hij daarvoor geen toestemming heeft gegeven. De Commissie oordeelt dat de toestemming van Consument niet vereist is. Als grondslag voor de verwerking geldt immers het gerechtvaardigd belang van de VvE als klant van Aangeslotene. Er is dus ook geen grondslag voor toekenning van een schadevergoeding.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- de klachtbrief en aanvullende informatie van Consument (met bijlagen);
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De uitspraak is daarom bindend.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat bij de beoordeling van dit geschil uit van de volgende feiten:

2.1 Consument had een geschil met de Vereniging van Eigenaars (VvE), waarvan Consument lid was. Consument heeft volgens de VvE de jaarlijkse bijdrage aan de VvE over de jaren 2012 tot en met 2017 niet voldaan. De VvE stelt dat Consument meermaals is gevraagd om de achterstallige contributiebedragen te voldoen, maar Consument zou dat hebben geweigerd.

2.2 De VvE is voor rechtsbijstand verzekerd bij Aangeslotene. Aangeslotene heeft in het geschil rechtsbijstand verleend aan de VvE. Hij heeft het onderliggende dossier voor verdere behandeling overgedragen aan een advocatenkantoor.

2.3 Per brief van 3 september 2018 heeft het advocatenkantoor Consument aangeschreven, de gestelde vordering op Consument onderbouwd en Consument verzocht en voor zover nodig gesommeerd om de vermeende vordering te voldoen.

2.4 Consument heeft zich er bij Aangeslotene over beklaagd dat Aangeslotene zijn privacy heeft geschonden door de correspondentie tussen hem en Aangeslotene aan het advocaten-kantoor ter beschikking te stellen, waardoor hij schade heeft geleden.

2.5 Een uitwisseling van standpunten tussen partijen heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil, waarna Consument de klacht heeft voorgelegd aan Kifid.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering van Consument

3.1 Consument vordert een schadevergoeding van € 1.500,00.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort samengevat, op de volgende grondslag. Aangeslotene heeft de privacy van Consument geschonden, waardoor Consument schade heeft geleden. Consument heeft hiertoe de volgende argumenten aangevoerd:

- Aangeslotene heeft het dossier van Consument gedeeld met het advocatenkantoor, zonder Consument daarover te informeren of hem om toestemming te vragen. Aangeslotene had Consument moeten informeren dat het conflict blijkbaar niet was opgelost en dat het dossier voor verdere behandeling aan het advocatenkantoor zou worden overgedragen. Er loopt op dit moment geen gerechtelijke procedure. Het inschakelen van het advocatenkantoor is volkomen overbodig.

Verweer van Aangeslotene

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- de privacy van Consument is niet geschonden. Het doorsturen van het dossier aan het advocatenkantoor is niet onrechtmatig. Ter behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de VvE wordt deze op diens verzoek thans bijgestaan door het advocatenkantoor inzake het geschil met Consument;
- het is Aangeslotene niet duidelijk waarom Consument meent dat Aangeslotene hem van te voren had moeten informeren dat het dossier voor verdere behandeling werd overgedragen aan het advocatenkantoor;
- nog daargelaten dat er geen sprake is van een schending van de privacy van Consument, blijkt uit niets dat Consument door het handelen van Aangeslotene schade heeft geleden. Aangeslotene begrijpt van Consument dat het bedrag van € 1.500,00 het 'vaste tarief' is dat Consument vordert als schadevergoeding. Aangeslotene betwist dat Consument schade heeft geleden, als ook de gevorderde hoogte ervan.

4. Beoordeling

Het geschil

4.1 De Commissie ziet zich in onderhavig geschil voor verschillende vragen gesteld. Ten eerste de vraag of het zonder toestemming van Consument doorsturen/overdragen van het dossier van het geschil van de VvE met Consument door Aangeslotene aan het advocatenkantoor in strijd is met de (destijds geldende) privacywetgeving. Ten tweede ligt de vraag voor of Aangeslotene Consument (vooraf) had moeten informeren over het doorsturen van het dossier aan het advocatenkantoor. Ten slotte ligt de vraag voor of Consument door het handelen van Aangeslotene schade heeft geleden welke Aangeslotene aan Consument dient te vergoeden.

Wanneer heeft de overdracht plaatsgevonden?

4.2 Tussen partijen bestaat discussie over het moment waarop de overdracht van het dossier heeft plaatsgevonden. Het antwoord op deze vraag is relevant voor de vraag welke wetgeving van toepassing is op de daarmee gepaard gaande verwerking van persoons-gegevens. Voor 25 mei 2018 is daarop de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) van toepassing. Vanaf 25 mei 2018 is daarop de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

4.3 Aangeslotene heeft gesteld dat het betreffende dossier in november 2013 is overgedragen aan het advocatenkantoor, ter behartiging van de belangen van de VvE. Consument heeft enerzijds gesteld dat het hem onlogisch voorkomt dat het dossier al in 2013 is overgedragen aan het advocatenkantoor.

Anderzijds heeft Consument in maart 2019 gesteld het niet geloofwaardig te vinden dat het dossier pas "onlangs" is overgedragen aan het advocatenkantoor. Nu Consument heeft gesteld dat de overdracht in 2013 en in 2019 onwaarschijnlijk is, houdt de Commissie het ervoor dat de overdracht van het dossier heeft plaatsgevonden in november 2013.

4.4 Omdat ervan wordt uitgegaan dat het dossier door Aangeslotene in 2013 is overgedragen aan het advocatenkantoor, is op de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens de Wbp van toepassing.

Grondslag voor verwerking persoonsgegevens

4.5 Consument heeft zich op het standpunt gesteld dat zijn gegevens niet hadden mogen worden gedeeld met het advocatenkantoor, omdat Consument daarvoor geen toestemming heeft gegeven. Naar de Commissie begrijpt, stelt Consument daarmee dat deze verwerking niet rechtmatig is omdat Aangeslotene geen zogenoemde grondslag had voor deze verwerkingsactiviteit.

4.6 In artikel 8 Wbp staan zes verschillende voorwaarden/grondslagen voor een verwerkingsactiviteit van persoonsgegevens. Een verwerking van persoonsgegevens is alleen rechtmatig indien aan minstens één van deze grondslagen is voldaan. Eén van de grondslagen is de toestemming van de betrokkene (lees: Consument). Vast staat dat Consument zijn toestemming niet heeft verleend en dat daarom niet aan deze grondslag wordt voldaan.

4.7 In artikel 8 sub f Wbp is echter ook als grondslag opgenomen dat een verwerking rechtmatig is indien daartoe een gerechtvaardigd belang bestaat. Naar het oordeel van de Commissie heeft een rechtszoekende een groot en gerechtvaardigd belang bij het krijgen van (rechts)bijstand van een professionele partij, zoals de VvE bij het verhaal van de vermeende vordering op Consument. Dat het dossier ten behoeve van de behartiging van de belangen van de VvE vanwege de aard en noodzaak daarvan voor het dossier door Aangeslotene is overgedragen aan een advocatenkantoor, is niet onbegrijpelijk.

4.8 Ook de zogenoemde artikel 29 Werkgroep[1] heeft in haar advies van 9 april 2014 geschreven dat (in beginsel) als gerechtvaardigd belang als bedoeld in artikel 7 onder f van Richtlijn 95/46/EG onder andere heeft te gelden: *"handhaving van juridische vorderingen, waaronder schuldinning via buitengerechtelijke procedures"*[2].

[1] Een onafhankelijk Europees adviesorgaan inzake gegevensbescherming en de persoonlijke levenssfeer, waarvan de taken zijn omschreven in artikel 30 van Richtlijn 95/46/EG en in artikel 15 van Richtlijn 2002/58/EG
[2] Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, pagina 30

De Autoriteit persoonsgegevens heeft voorts in de *"Normuitleg grondslag 'gerechtvaardigd belang' "* voor de AVG geschreven: *"Voorbeelden van belangen die kwalificeren als gerechtvaardigd zijn het belang om: […]te procederen en/of een rechtsvordering in te stellen, uit te oefenen of te onderbouwen.[…]Deze belangen kunnen ook de belangen zijn van een derde."* Naar het oordeel van de Commissie is het voorgaande mutatis mutandis ook van toepassing op artikel 8 sub f Wbp.

4.9 Desalniettemin moet ook het belang van Consument worden afgewogen tegen het hiervoor genoemde belang van de VvE. De enkele omstandigheid dat Consument meent dat er geen noodzaak was om het advocatenkantoor in te schakelen, is naar het oordeel van de Commissie onvoldoende zwaarwegend. Het is in Nederland een algemeen aanvaard rechtsbeginsel dat een ieder zich in (en ook buiten) rechte kan doen laten bijstaan. Dat er ten tijde van de overdracht, en ten tijde dat Consument in 2018 door het advocatenkantoor werd aangeschreven, geen gerechtelijke procedure aanhangig was doet evenmin af aan het belang van de VvE. Aan een gerechtelijke procedure gaat immers per definitie een voorfase vooraf.

4.10 De Commissie is gezien het voorgaande van oordeel dat is voldaan aan de in artikel 8 sub f Wbp genoemde grondslag van het 'gerechtvaardigd belang' en dat de verwerking op basis van die grondslag rechtmatig is.

Informeren over overdracht van het dossier aan het advocatenkantoor

4.11 Verder klaagt Consument erover dat hij niet voorafgaand aan de overdracht van het dossier aan het advocatenkantoor is geïnformeerd door Aangeslotene. Consument heeft niet concreet onderbouwd waarom Aangeslotene daartoe gehouden zou zijn en Aangeslotene heeft zich op het standpunt gesteld dat er geen juridische verplichting bestaat om Consument daarover te informeren.

4.12 Omdat de overdracht van het dossier, en dus de verwerking van persoonsgegevens, heeft plaatsgevonden in 2013, is daarop de informatieverplichting uit de Wbp van toepassing. De Commissie constateert dat in artikel 33 en 34 Wbp niet concreet is bepaald dat Aangeslotene Consument had moeten informeren over eventuele ontvangers van de persoonsgegevens van Consument. Dat deze informatie onder de gegeven omstandigheden toch door Aangeslotene verstrekt had moeten worden om een 'behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen' is onvoldoende gesteld noch gebleken. De Commissie overweegt daarbij dat het advocatenkantoor valt onder de zogenaamde categorie van geheimhouders, nu advocaten op grond van de Advocatenwet gehouden zijn tot geheimhouding van de zaken die zij onder zich hebben.

4.13 De Commissie is daarom van oordeel dat Aangeslotene Consument niet voorafgaand aan de overdracht van het dossier daarover had hoeven informeren.

Schadevergoeding

4.14 Nog daargelaten dat Consument niet heeft onderbouwd waarom hij schade lijdt als ook de hoogte daarvan, heeft Aangeslotene de persoonsgegevens van Consument niet onrechtmatig verwerkt en de informatieverplichting niet geschonden. De vordering tot schadevergoeding dient daarom te worden afgewezen.

Conclusie

4.15 Op grond van de voorgaande overwegingen oordeelt de Commissie dat Aangeslotene de privacy van Consument niet heeft geschonden. De klacht van Consument is daarom ongegrond en zijn vordering dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.